

ЗНАЧЕННЯ ДЕМОНСТРАЦІЙНОГО ДОСЛІДУ НА ЗАНЯТТЯХ З ХІМІЇ

Хімія – експериментальна наука, тому при вивченні даної дисципліни повинні нерозривно поєднуватися теоретичні знання з навчальними експериментами. Завдання сучасної методики навчання хімії не зосереджується лише на певному колі чітко визначених проблем, важливе значення має створення оптимальних комплексів різних засобів навчання з урахуванням їх дидактичних функцій у поєднанні з хімічним експериментом.

З освітньої точки зору важливо, щоб форми і методи навчальної діяльності в аудиторії і в позааудиторній роботі, а також їх поєднання давали можливість кожному студенту брати активну участь в освітньому процесі, організовували розумову працю студента більш раціональним чином і сприяли розвитку особистісних якостей, необхідних для навчальної і подальшої самостійної трудової діяльності.

Навчальні хімічні досліди, що мають місце на заняттях з хімії, залежно від суб'єкта їх виконання, поділяються на демонстраційні досліди, лабораторні та практичні роботи. Демонстраційний експеримент виконується викладачем або студентом на демонстраційному столі для всього загалу студентів на занятті [3, с. 3].

На думку Н. М. Буринської, емпіричні експерименти можуть повністю пояснити три етапи пізнавального процесу. А саме: джерело споглядання, основу абстрактного мислення і критерії істинності суджень викладача та студентів, висловлених на занятті [2, с. 107].

Основною метою викладача щодо цього напрямку є грамотна побудова демонстраційного експерименту та організація самостійної експериментальної роботи студентів [1, с. 2].

В. В. Ягупов вважає, що не менш важливе значення під час демонстраційних експериментів має атмосфера позитиву на занятті в поєднанні з інструкцією. Це активізує розумову діяльність і допомагає визначити причинно-наслідкові зв'язки між предметами і явищами, формулювати правильні висновки та узагальнення [4, с. 339].

Добре відомо, що демонстрації з хімії рідко проводяться в тиші. Одна з найважливіших вимог до демонстраційного експерименту це докладні пояснення. Лише за таких умов хімічний експеримент має пізнавальну цінність і виконує освітню, виховну і розвиваючу функції у навчально-виховному процесі. Тому я весь час керую спостереженнями студентів, спрямовуючи їхню увагу та мислення відповідно до мети демонстрації.

Часто в хімії використовується проблемний підхід при вивченні нової

теми, проте він також не можливий без такої важливої складової заняття як хімічний експеримент. Дослід вдало поєднується з проблемним викладом матеріалу і сприяє більш глибокому засвоєнню навчального матеріалу студентами.

Експеримент не повинен переважувати заняття, проте деякі важливі дослідження, що сприяють глибокому засвоєнню матеріалу, розкриттю нових аспектів явищ, що вивчаються потрібно повторювати як і будь який інший матеріал [2, с. 106].

Демонстрації можна використовувати не лише для вивчення нового матеріалу, але й для повторення вивченого, а також для загального повторення після вивчення частини будь-якої теми або розділу.

При повторенні можна показати експеримент, який в усіх відношеннях схожий на експеримент, показаний раніше, але не є його точною копією, тобто бажано доповнювати повторювану практику новими знаннями.

Наприклад, хімічну реакцію можна продемонструвати у різних варіаціях змінюючи реагент, можна досягти аналогічної реакції. Основна мета демонстрацій в таких випадках – закріплення та уточнення знань. Також демонструються експерименти для розвитку вміння застосовувати знання на практиці.

При розв'язуванні експериментальних задач демонстрація дослідів є не просто бажаною, але й необхідною. Слід зазначити, що кожен навчальний хімічний експеримент має специфічні цілі та особливості.

Демонстрація візуально цікавих хімічних експериментів також сприяє естетичному вихованню студентів.

Правильна організація хімічного експерименту сприяє розвитку в студентів загальної культури праці, тобто вміння планувати роботу, утримувати робоче місце в чистоті, дотримуватися правил техніки безпеки, уважно ставитися до робочих процесів і контролювати результати роботи [2, с. 122].

Освітні завдання передбачають систематичне навчання економному використанню хімічних реактивів; розвиток дбайливого ставлення до хімічних приладів, матеріалів та обладнання; демонстрацію та пояснення раціональних способів виконання різних операцій. Це варто робити одразу з перших занять хімії, пам'ятаючи, що студенти схильні наслідувати стиль роботи викладача.

Необхідно відзначити, що кожен вид навчального хімічного експерименту має певну мету і свої особливості виконання.

Отже, демонстрації виконують у хімічній освіті три функції: освітню, виховну і розвиваючу і повинні бути органічною частиною будь якого типу заняття.

Список використаних джерел

1. Григорович О. В. Хімічний експеримент у школі 7–11 класи / упоряд. О. В. Григорович, О. В. Невський. Х.: Веста: Ранок, 2008. 192 с.
2. Буринська Н. М. Методика викладання хімії: теоретичні основи. К.: Вища школа, 1987. 255 с.
3. Тукало М. Д. Інформаційні технології і засоби навчання. 2012. № 3(29).
4. Ягупов В. В. Педагогіка: навч. посіб. К.: Либідь, 2002. 560 с.

Дар'я Ворона

ВІДБИТОК ПРОБЛЕМ СУСПІЛЬСТВА НА ПСИХОЛОГІЧНОМУ ЗДОРОВ'Ї ОСОБИСТОСТІ

Велике значення у житті людини має її психологічний стан і психічне (психологічне) здоров'я. Здоров'я загалом можна розглядати як стан фізичного та психічного благополуччя, оскільки тільки здорова людина може адекватно впоратися з професійними, сімейними та особистими проблемами. Оскільки ці проблеми є звичайною частиною людського життя, маємо всі підстави пов'язувати здоров'я з основною ознакою особистості.

Наразі українське суспільство перебуває у кризовому стані. Тому додаткової актуальності набуває проблема соціально-психологічного обстеження особистості, розкриття психологічних вимог до її формування, враховуючи специфіку трансформаційних процесів [1, с.143–150]. У зв'язку з умовами сучасного життя провідною темою стало вивчення внутрішнього стану людини, що допомагає їй протистояти важким умовам життя, зберігаючи людську натуру, цілісність і спокій. Умови, в яких існує сучасна людина, можна назвати екстремальними й такими, що стимулюють розвиток стресу.

До основних суспільних чинників, які визначають психічне здоров'я належать:

- соціальні, політичні конфлікти та нестабільність;
- наявність роботи або безробіття;
- певний соціально-психічний стан, у якому перебуває суспільство;
- стан держави та життя;
- відсутність чи недостатність фінансів;
- різке зростання труднощів;
- ситуація в країні;
- соціальна бідність.

У цих складних ситуаціях психічне здоров'я підтримується завдяки розвитку внутрішніх і зовнішніх здібностей людини, яка навчилася